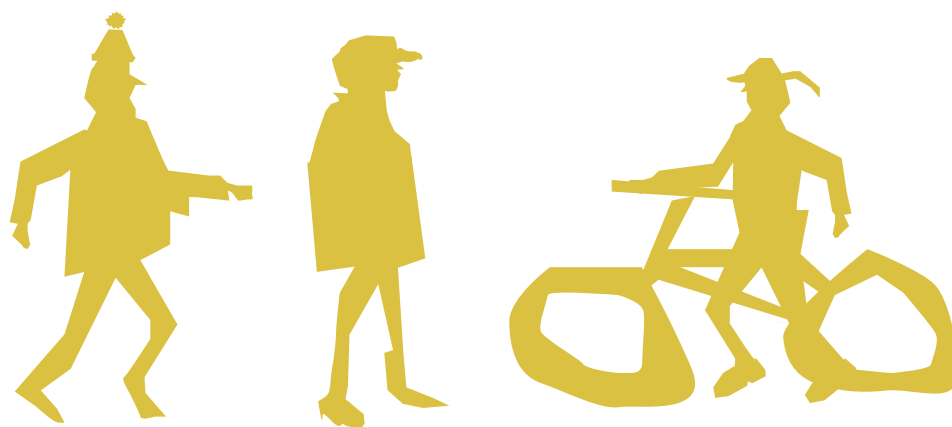

Folk om Longyearbyen som fysisk ramme

Fokusgruppe 08

Offentlige tjenester

JUNI 2020

Bakgrunn

Våren 2020 utførte LPO Arkitekter i Longyearbyen i samarbeid med Svalbard Social Science Initiative (SSSI) et prosjekt for å finne ut hvordan Longyearbyens innbyggere oppfatter og bruker byen, og hvilke behov og ønsker de har for stedet.

Målet var å få fram ulike stemmer og slik bidra til et kunnskapsgrunnlag om byen og samfunnet som kan fungere som et fundament for framtidig utvikling av byen vår.

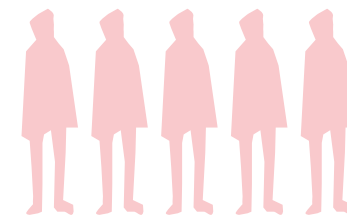
Prosjektet inngår i en behovskartlegging som er en del av det selvinitierte prosjektet **Rett Plass Rett Form** til LPO, støttet gjennom Designdrevet innovasjonsprogram (DIP) av DOGA (Design og arkitektur Norge).

Vi utførte **ni fokusgrupper, strukturerte gruppeintervju**, med ulike grupper i byen, og snakket med til sammen 39 personer. Vi jobbet også interaktivt med kart som en del av samtalene.

Selv om det opprinnelige fokuset i samtalene lå på det fysiske bymiljøet, utviklet samtalene seg til å også omhandle sosial realiteter i byen, og **koblingen mellom det fysiske og det sosiale ble tydelig**.

I disse heftene presenterer vi resultatene av samtalene og håper på denne måten å kunne skape et engasjement for byen vår!

Deltakere

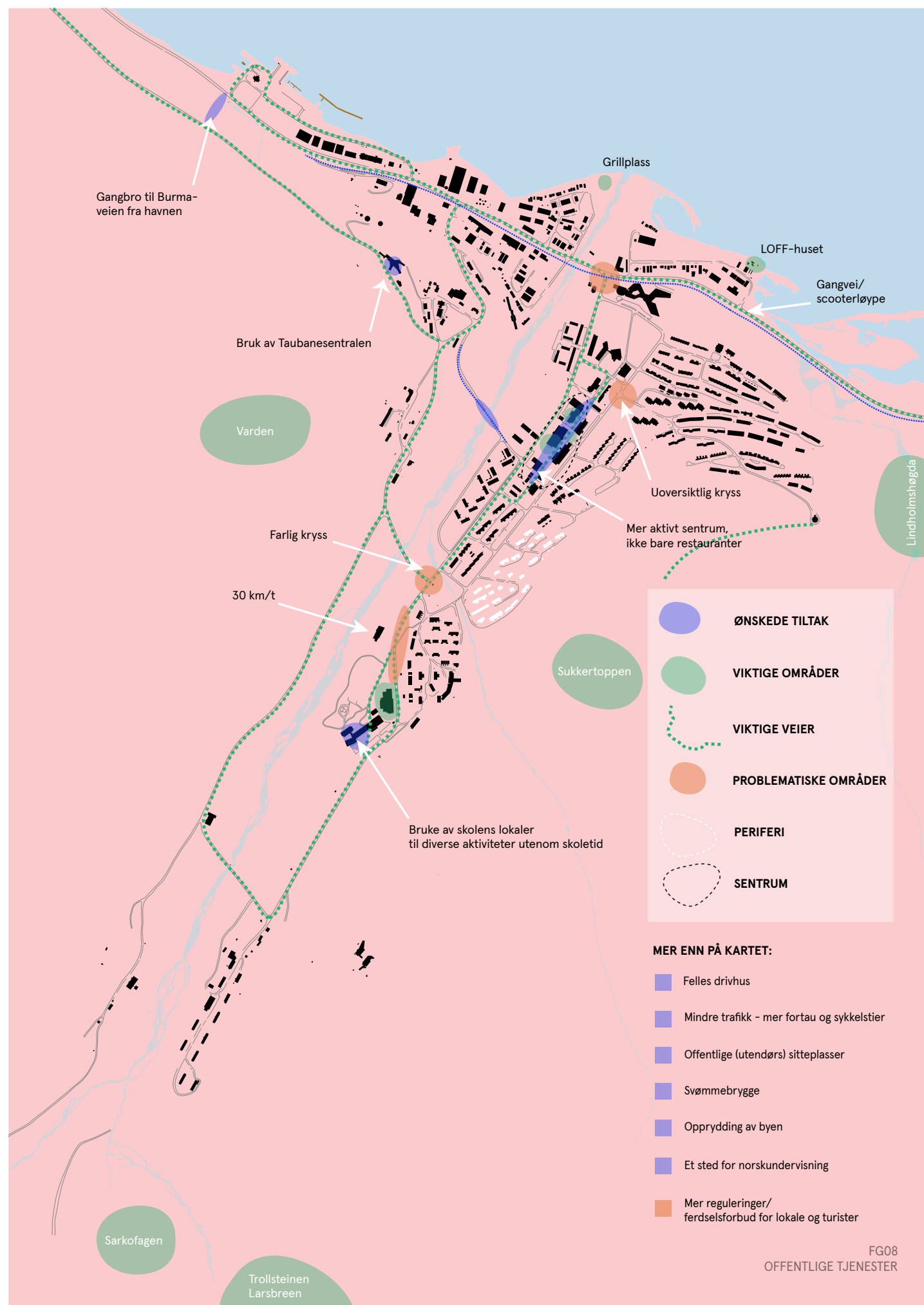

5 personer: 4 fra Norge, 1 fra annet land

Botid på Svalbard: 7 år, 2 år, 4 år, 4 år, 1 år

Gjennomsnittlig botid: 3,5 år

*Folk har forskjellige behov i forskjellige faser av livet.
Den åttende fokusgruppen vår viser hvilke behov folk som jobber med offentlige tjenester identifiserer.*

Kart

Under samtalene ble det delt ut kart over Longyearbyen der deltakerne kunne tegne inn viktige områder, problematiske områder og ønskede tiltak. Kartet til venstre er et samlekart for denne gruppa.

Folk i gruppa for offentlige tjenester benytter seg av tilbudet innenfor idrett og kultur og drar mye på tur. Trafikksikkerhet var et spørsmål de var bekymret for. De ønsker et mer aktivt sentrum og å se eksisterende steder bli brukt oftere og bedre tatt vare på (eks Taubanesentralen).

Beskrivelse av byen

Byens identitet

Mange flytter mye opp og ned, så alle har vært nye her og derfor er det veldig lett å føle seg som en del av byen. Og jeg tror at mange prøver å være en del av byen og bidra!

Jeg er her i maks X antall år, så folk holder deg litt på avstand fordi det ikke er noen grunn til å bli vennen din hvis du drar igjen med én gang.

Hvis du fortsetter å få opp turister og vil at lokalbefolkningen faktisk skal tolerere dem, så må man lage fortau og gjøre det mulig å komme seg på jobb uten å måtte vente i ti minutter fordi det kommer cruiseskip.

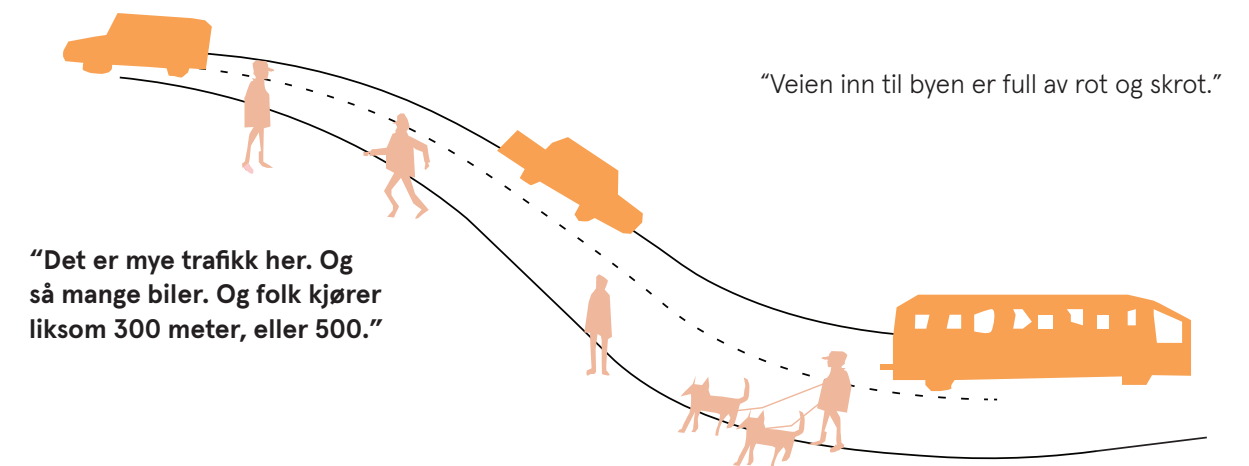
"I forhold til infrastruktur og sånn, så er vi fortsatt en company town. Ingen fortau, lastebiler overalt."

"I 2015, skredet, det forandret ting. Etter det så bygget de alle disse nye husene. Skredet har påvirket hvor de har bygget siden og hvor man bygger i framtiden."

"Jeg liker turistene, jeg pleide å jobbe med dem. Men det er ikke så mange plasser du kan være alene. For eksempel LOFF-huset, når du går der og det er ingen andre der, så er det fantastisk (de andre er enige). Og biblioteket, det føler jeg er bare for oss, for eksempel. Men alle restaurantene og sånn – det deler vi."

Problematiske steder, veier og temaer

- Behov for fortau
- Krysset ved skolen
- Krysset ved Kullungen barnehage
- Kostnader blokkerer ofte prosjekter
- Flere reguleringer
- Mer areal er stengt for både lokale og turister

"Det er så mange lekeplasser, men folk bare parkerer skuterne sine der for sommeren."

"Hvorfor snakke om bærekraft når man kaster bort så mye energi (gatelys på om sommeren)?"

"Jeg tror ikke det er turismen i seg selv som skaper problemene. Det er heller båtene som kommer inn med 3000 personer. Det er da du får problemer."

Noen ganger tror jeg at vi har ulike grupperinger her, som Thailendere og Fillippinere eller noe – og for meg, også, noen ganger vil jeg ta del i den offentlige debatten men kan ikke fordi det er på norsk. Vi har meninger og vi vil snakke men vi har ikke noe sted å snakke. Og så tilbyr de ikke norskkurs og vi må betale selv.

Bruk av byen, sentrum vs periferi

Offentlige steder

- Half-pipen
- Foran Fruene
- LOFF-huset
- Grillplassen på stranda

Sentrale steder og periferier

- Sentrum begynner ved Kulturhuset og slutter ved Kroa
- Turistinformasjonen er et sted kun turistene henger
- Burmaveien er mer for lokalbefolkningen

Hva folk bruker/gjør

Jeg pleide å ha middagsselskap da jeg bodde på fastlandet, jeg hadde besøk og fint bestikk og fine tallerkener. Her er alt så midlertidig – jeg har ikke nok tallerkener, jeg har ikke nok plass.

For meg er det motsatt fordi min arbeidsgiver betaler husleia. Jeg har en mye større og finere leilighet her. Så jeg har ofte besøk, store middagsselskaper med 10–12 personer som jeg aldri hadde hjemme. Jeg har ikke masse ting, men jeg har naboer og kan låne når jeg får besøk.

Du har ikke en over- og en underklasse, men du deler folk opp i grupper på grunn av boligsituasjonen.

Folk i Longyearbyen går ut mye mer enn på fastlandet. Det er så dyrt å kjøpe mat på Coopen, det er så billig å spise ute.

Ting som burde utvikles

- Fortau
- En park hvor folk kan leke/henge
- Broen til Skjæringa burde bli gjenoppbygd
- Plasser å sitte/være ute uten å måtte kjøpe noe
- En brygge som man kan svømme fra, med et rom til å skifte
- Et drivhus
- Mulighet til å bruke Taubanesentralen
- Norskurs og et sted å holde dem
- Bruk av skolen til andre aktiviteter

Sentrum burde vært et sted hvor man faktisk kan henge.

Jeg er vant fra hjembyen min at når skolen er over, så kan man bruke stedet til all slags foreninger og håndverksgrupper. De kan leie det. Jeg vet ikke hvorfor de ikke gjør det her, men jeg vet at de vurderer det for ulike sportsarrangement. Det er mye plass som ikke blir brukt, faktisk.

Selv når man går på butikken, folk er så gira på å snakke med folk at det blir et møtested. Alle synes det er litt rart og man vitser om det sånn «ha ha, nå står jeg her og snakker med folk i en time igjen» fordi vi ikke har andre steder, som en park eller bare et fortau hvor du kan gå (og stoppe for å prate).

Da jeg ikke hadde et uteareal selv, måtte man enten gå foran Fruene og spise kake – og kanskje ville du ikke det – eller gå til Kroa og ta en øl. Det er ikke noe sted hvor man bare kan sitte i sola. Uten å kjøpe noe.

Framtidens Longyearbyen

- Renere energi
- Mindre trafikk (bedre sykkelstier, fortau osv.)
- Slutt på kulldrift
- Bedre standard og kontrakter i reiselivet (inkludert sertifiserte guider, folk med 80-100% stillinger, bedre boliger osv.)
- Et mer aktivt sentrum (ikke bare restauranter og barer)
- En ryddigere by. Rydde bort forlatte kjøretøy og andre store, tunge objekter rundt om i byen og ved sjøen

Jeg tror ikke at vi går mot et mer internasjonalt samfunn, men turismen vil være en viktig del av identiteten.

Kulldrift vil være en del av identiteten. Men liksom en romantisert historie om hvordan ting pleide å være, slik som fangstfolka blir romantisert nå.

Det trengs noe som ikke kollapser med én gang det kommer en krise.

Kanskje om vi planlegger riktig, så kunne de spre ting ut litt mer slik at du ikke har Sysselmannen eller Lokalstyre som bor der og de andre der nede... slik at folk kan møtes på andre arenaer. Gjøre det til et mer familieorientert samfunn

Jeg skulle ønske folk kjente rettighetene sine og at arbeidsgiverne fulgte reglene. Da ville det vært et mer rettferdig samfunn og alle ville følt at de er en del av byen, ikke bare de offisielt ansatte i fine boliger.

Uansett hvor mange turister, hvor mange andre folk som kommer opp, så trenger man stabile familier med unger for å skape et skikkelig lokalsamfunn.

Men vi burde også ha en Svalbardidentitet for folk som bor her. Ikke bare for turistene som kan komme og se på oss. Som i en fornøylespark.

Jobber du i reiselivet i dag, så kan du ikke starte en familie. Du kan ikke ta mammapermisjon. Da mister du bare jobben. Det er som hundre år tilbake i tid i Norge. Så jeg tror at om vi hadde hatt sertifiserte guider, folk som jobber i kanskje 80-100% stillinger, og bedre bolig, så kunne vi hatt et familiesamfunn for alle som vil det.

Ja. Og derfor må man utvikle hele lokalsamfunnet, og få folk til å bli mer enn 2, 3, 4 år. Og da får du et tett samfunn, et ekte samfunn, ikke en fornøylespark hvor folk kan se på oss.

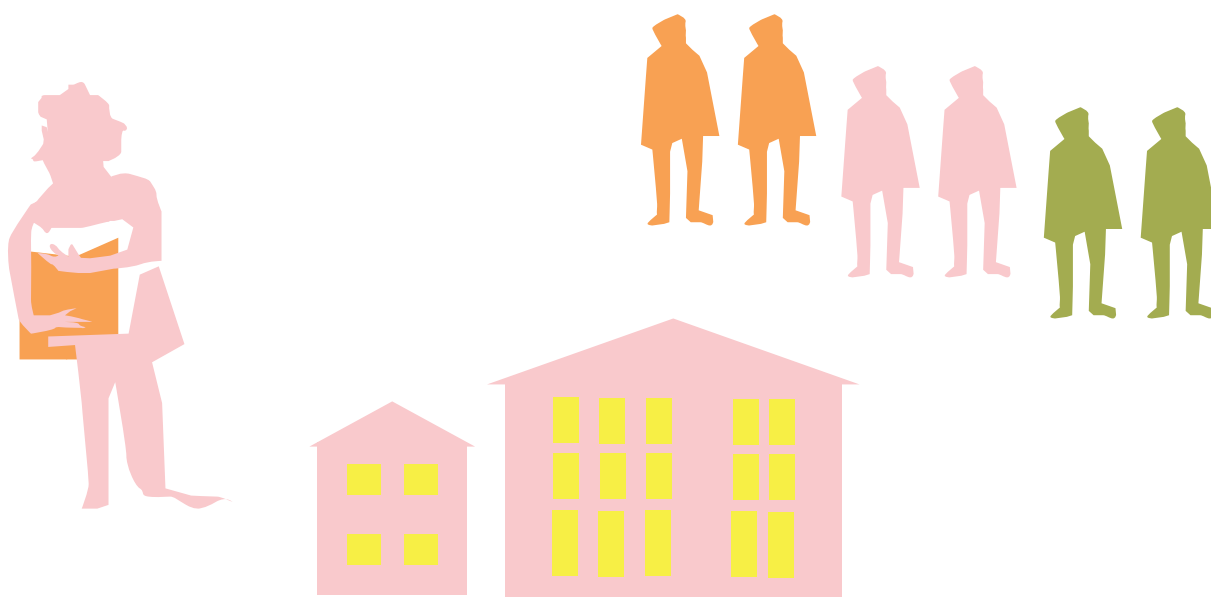
Gjennomgående temaer i diskusjonen

ulikheter, bosituasjon, sosiale skiller og offentlige uterom

Denne gruppen viste en grunnleggende følelse av å være en del av byen og delaktig i hvordan den fungerer. Deler av gruppen følte seg en del av byens framtidige utvikling, andre ikke, selv om de var klar over hva som skjer og framtidige prosjekter. De var oppmerksom på forskjellige grupperinger i byen og hvordan dette påvirker hvordan gruppene lever og opplever byen (for eksempel, de var klar over ulikhetene i forhold til bolig og hvordan dette påvirker både hvor man bor, hvor mye ressurser man har til rådighet og aktivitetene man deltar i). De ville ha et familievennlig samfunn for alle – inkludert de som jobber i reiselivet / servicebransjen – som er stabilt og robust, ikke en by som er på utstilling for turister med en identitet basert på konsum. De var involvert i flere områder og aspekter av byen og følte seg sterkt tilknyttet den, de ga inntrykk av at de fortsatt vil føle tilknytning til stedet etter at de har dratt.

De ser potensialet i at byen kan utvikle seg i retning mer likhet, og ønsker seg et sted hvor de ulike gruppene kan integreres mer. De trodde at dersom man muliggjør at folk blir værende lenger i byen, at dette kan skape stabilitet og bedre samfunnsengasjement. Individuelt, de var aktive i lag og organisasjoner, en del av kulturlivet, som de både støtter og deltar i aktivt. De skilte mellom hva som var «vårt» og hva som er for turister/besøkende (private utendørs arealer vs. offentlige utendørs arealer).

Samlet sett, vil de ha en ryddigere by med et mer aktivt sentrum hvor forskjellige grupper kan møtes og bli kjent uten å måtte kjøpe noe: de vil ha en by som er mindre lagdelt og føles mer som et samlet samfunn.

Takk til alle deltakere!

R E T T
P L A S S
R E T T
F O R M
LPO

+

SSSI